

OKRESNÁ PROKURATÚRA MARTIN
Vajanského nám. 1, 036 80 Martin 1

Číslo: 2 Pv 35/20/5506-7
EEČ: 2-40-248-2020

Martin 31.03.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: 036 01 XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako matka ml. XXXXX nar. XXXXX, bytom XXXXX – obec, toho času XXXXX č. 28/11 XXXXX, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť a ktorému je povinná zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého vyplývajúcu jej z ustanovení Zákona o rodine, tieto zákonné povinnosti riadne neplnila a zanedbávala ich najmä tým, že nedostatočne vplývala na svojho syna a riadne nedohliadala na jeho povinnú školskú dochádzku v Základnej škole XXXXX č. 4, XXXXXtorú navštevuje ako žiak 8 B. triedy a tak mu umožňovala viesť záhaľčivý život v školskom roku 2019/2020, kedy od začiatku školského roka od mesiaca septembra roku 2019 do februára roku 2020 vymeškal 433 vyučovacích hodín – bez riadneho ospravedlnenia aj napriek tomu, že ešte neukončil povinnú školskú dochádzku, svojim konaním vystavila svojho syna nebezpečenstvu spustnutia tým, že mu umožnila viesť záhaľčivý spôsob života,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením OO PZ XXXXX - Západ ČVS: ORP-XXXXX bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie a podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie XXXXX pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák. . Následne bola vec z dôvodu vecnej príslušnosti odstúpená na ďalšie konanie OR PZ OKP XXXXX, ktoré ju realizovalo pod ČVS: XXXXX nakoľko bol skutok prekvalifikovaný na prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) ods. 3 písm. a) Tr. zák..

Po skončení vyšetrovania bol spisový materiál predložený na tunajšiu prokuratúru spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por..

Preskúmaním spisového materiálu som zistila nasledovné:

Dňa 10.02.2020 bola k veci vypočutá obv. XXXXX , ktorá uviedla, že vie o tom, že jej syn XXXXX zanedbáva školu. Je matka piatich detí, kde XXXXX je najstarší. Ona sa snaží starať o všetky päť detí, tak ako má. Tie, ktoré sú školopovinné, každé ráno zobudí, nachystá, pripraví, príde autobus na XXXXX, oni tam nastúpia a idú do školy. Čo sa týka XXXXX toto je dlhodobá vec, ktorá sa rieši a k nemu chce uviesť, že ho už dlhšiu dobu nezvláda. Po prvé - on je od nej fyzicky vyšší, má aj fyzickú prevahu nad ňou, neposlúcha ju a nemá pred ňou rešpekt. Keď ho ráno vychystala do školy, tak aj šiel s tým autobusom, čo chodí , šla aj ona veľakrát, videla, ako kráčal za bránou smerom do školy, ale to, či v škole aj skutočne zotrval, alebo nie, to zaručiť nevie. Do školy ho odprevadila, ale neskôr jej volali zo školy, že tam zas nie je. XXXXX viac krát upozorňovala, aby do školy chodil, lebo tým, že nechodí, tak jej robí problémy, ale on na toto len mykne plec om a nič si z toho nerobí. Do súčasnej doby už bol tri krát v ústave umiestnený, ale ani jeden pobyt mu nepomohol a je to s ním len horšie a horšie. Viackrát prosila aj ÚPSVaR XXXXX a ich pracovníčky, aby ho umiestnili v ústave do jeho 18 rokov, lebo on je nezvládnuteľný, ale zatiaľ ho nedali nikam, že vraj sa čosi vybavuje, ale to trvá veľmi dlho. Je pravda, že nechodila na rodičovské stretnutia, ktoré mal XXXXX, ale to bolo preto, že ani o nich častokrát nevedela a XXXXX ju na to neupozornil. Keď však bola predvolaná, či už do školy alebo na ÚPSVaR, tak na tieto predvolania vždy prišla. XXXXX je teraz v takom veku, kde na neho už nikto nemá taký autoritatívny vplyv, z jej rodiny a robí si čo chce a sama nevie, čo robiť, aby ju začal poslúchať. Naposledy u nich boli pracovníčky z ÚPSVaR asi pred týždňom, hľadajú pre neho ústav, ale momentálne je to všetko plné a XXXXX, keďže už vie, že má ísť od ústavu, tak do školy už ani nechodí a nevie ho tam dostať. Je pravda, že sa v noci túla, ráno nechce vstávať do školy, možno aj pije alkohol, možno aj fajčí marihuanu, ale z akého dôvodu nechodí do školy, resp. prečo zo školy odchádza, to je skôr otázka na neho a nie na ňu. Aj vybavovala, aby ho zobrali do inej školy, ale tam, keď videli, že už bol v troch ústavoch, tak ho nechceli zobrať. Ako matka robila všetko preto, aby mal vytvorené podmienky na to, aby do školy chodiť mohol, avšak z akého dôvodu, tak nerobil, to vie len on sám a to môže povedať len on a nik iný.

K veci bola vypočutá ako svedok XXXXX, ktorá uviedla, že v súčasnosti pracuje ako riaditeľka Základnej školy XXXXX 4, XXXXX, pričom žiakom ich školy je aj osoba XXXXX, nar. XXXXX, ktorý je žiakom 8.B triedy. Na otázku vyšetrovateľa, aby charakterizovala dochádzku tohto žiaka, odpovedala, že je ton ehoráznosť, on má k 21.02.2020 vymeškaných 433 neospravedlnených hodín. Jedná sa o trestný čin. Na otázku vyšetrovateľa, aby charakterizovala osobnosť a správanie tohto žiaka XXXXX, odpovedala, že XXXXX môže charakterizovať len na základe 26 dní aj to nie súvisle, počas jeho prítomnosti v škole stihol prezentovať svoje bezhraničné drzé a svojvoľné správanie. XXXXX nerešpektuje školský poriadok, presadzuje neustále svoje požiadavky, XXXXX sa podrobiť akýmkoľvek pokynom vyučujúcich a prispôbiť sa pravidlám a školskému poriadku. Má tendenciu vyjednávať vzhľadom na slabý intelekt nechápe, nedá si vysvetliť veci v pokoji, on je popudlivý, ukričaný. V škole povedal, že sa nudí, že nerešpektuje pravidlá školskej komunity preto, lebo ho nudia. Chce sa svojvoľne prechádzať po škole nezávisle od toho, či je hodina alebo prestávka, robiť si, čo chce, cez prestávky vyhľadáva ostatných rómskych žiakov, kde iniciuje konflikty. Na upozornenia pedagógov reaguje vulgárne, je nutné niekoľkonásobné upozornenie a aj to hlasno okomentuje vulgarizmy najhrubšieho zrna. Nenechá si vysvetliť ani také samozrejmosti, typu vyberte si povinne voliteľný predmet etickú alebo náboženskú výchovu, hneď začal zúriť, nadávať, vykrikovať, že on na takéto predmety chodiť nebude a nechce. Na otázku vyšetrovateľa, aby zhodnotila záujem matky XXXXX o prospech svojho syna a žiaka ich školy XXXXX odpovedala, že XXXXX matka má viacej detí, vodí ich zo školy pravidelne a zaujíma sa o svoje deti. XXXXX však nie je žiadnou autoritou, nedokáže ho zmotivovať, aj keď nemá úmysel mravne ho ohrozovať. Ráno ho zobudí, urobí mu desiatu a poprosí ho, aby šiel do školy, musí XXXXX jednať opatrne, aby sa nerozčúľil, lebo býva agresívny, má nad matkou fyzickú prevahu, fyzicky sa na ňu zaháňa, keď sa mu niečo nepáči a matka sa ho bojí, má ho však rada a bola by rada, XXXXX ju štát podporil a umiestnil XXXXX XXXXX už vychovávať sama nedokáže. Na otázku vyšetrovateľa, aby uviedla, čo aj iné deti XXXXX navštevujú ich školu, odpovedala, že navštevujú aj iné deti, JXXXXX, títo dvaja a malé deti má doma. Na záver svojej výpovede chce uviesť, že fakt je ten, že skutočne podľa jej názoru matka XXXXX ako matka podľa nej nezlyhala, robila, čo mohla v rámci svojej mentálnej výbavy a materiálnych podmienok. XXXXX jej prerástol cez hlavu, ale podľa jej názoru záchrana pre neho existuje a to v podobe jeho umiestnenia do režimového zariadenia do obdobia plnoletosti.

Súčasťou spisového materiálu sú jednotlivé oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, z ktorých je zrejмый nárast neospravedlnených hodín žiaka 8 B. triedy XXXXX.

Ďalšou súčasťou je aj správa zo strany ÚPSVaR XXXXX, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, z ktorej okrem iných skutočností vyplýva, že ml. XXXXX je evidovaný v ich evidencii od roku 2012 kvôli zanedbávaniu povinnej školskej dochádzky, pričom po neúspešných pohovoroch bol umiestnený do Diagnostického centra XXXXX Do tohto centra bol umiestnený na základe rozhodnutia súdu, kde sa však neadaptoval a opakovane bol na úteku. Následne bol premiestnený do Reedukačného centra XXXXXde bol plne zadaptovaný na podmienky režimového zariadenia. Po príchode do domáceho prostredia sa jeho správanie zhoršilo a prevládali u neho výchovné problémy a záškoláctvo. Z uvedeného bol prijatý do Reedukačného zariadenia XXXXX XXXXX problémové

správanie pretrváva naďalej, neplní si školskú dochádzku, nie je ochotný komunikovať so sociálnym kurátorom a nedodržiava kroky a opatrenia navrhované kuratelou. Podľa vyjadrenia matky si s XXXXX nevie dať rady, neplní si povinnosti a nezodpovedne pristupuje k spôsobu života. Na základe vyššie uvedeného budú navrhovať umiestnenie v režimovom zariadení, nakoľko XXXXX nedokáže fungovať v domácom prostredí a prevládajú u neho aj naďalej výchovné problémy.

V spisovom materiáli sa nachádza odpis z registra trestov a register priestupkov, z ktorých je zrejmé, že obvinená doposiaľ nemá záznam v týchto registroch a teda je osobu bezúhonnou.

Prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. sa dopustí ten, kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia najmä tým, že jej umožní viesť záhalčivý alebo nemravný život a spácha taký čin závažnejším spôsobom konania.

Závažnejším spôsobom konania sa rozumie podľa § 138 písm. b) Tr. zák. sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

U právnej kvalifikácie tohto trestného činu je zavinenie vyjadrené vo forme „čo aj v nedbanlivosti“, čo pripúšťa zavinenie nielen úmyselné, ale aj z nedbanlivosti.

K umožneniu alebo k zvädzaniu k záhalčivému alebo nemravnému životu je potrebné uviesť, že sa nevyžaduje, aby konanie malo za následok nebezpečenstvo spustnutia (postačí, že došlo k ohrozeniu, teda vzniku nebezpečenstva spustnutia).

Trestný čin ohrozovania mravnej výchovy môže byť spáchaný úmyselne, aj z nedbanlivosti.

Nebezpečenstvo spustnutia znamená, že u osoby mladšej ako 18 rokov sa vytvára nebezpečenstvo, že nenadobudne návyky smerujúce živiť sa svojou poctivou prácou, odmieta sa vzdelávať v základnej škole, pretože jej navštevovanie by mu bránilo bezcieľne sa potulovať, páchať trestnú činnosť, predčasne sexuálne žiť a podobne.

Všetky tieto konania, ako aj iné konania vedú osobu mladšiu ako 18 rokov k škodlivým návykom, sklonom a návykom, ktoré pre riadny chod demokratickej spoločnosti sú nežiadúce.

Trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti podľa § 16 Tr. zák.

a/ ak páchatel vedel, že môže spôsobom, uvedeným v tomto zákone porušiť, alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie, alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b/ nevedel, že svojim konaním môže takéto porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná (intelektuálna) zložka zavinenia.

Pri nedbanlivostnom zavinení, na rozdiel od úmyselného zavinenia páchatel nechce spôsobiť následok predpokladaný trestným činom, ani s jeho spôsobením

nesúhlasí.

Podľa stupňa, resp. prítomnosti vedomostnej zložky zavinenia rozlišujeme nedbanlivosť:

a/ vedomú

b/ nevedomú.

Vedomá nedbanlivosť zahŕňa vedomosť páchatel'a o možnosti spôsobenia následku, ktorý páchatel' síce nechce spôsobiť, avšak bez primeraných dôvodov sa spolieha, že následok nenastane.

Nevedomá nedbanlivosť nezahŕňa vedomosť páchatel'a, avšak páchatel' vedieť mal a mohol, že svojim konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným, zákonom. Táto povinnosť, resp. možnosť vedomosti je súčasne podmienená okolnosťami prípadu a osobnými pomermi páchatel'a.

Pri skúmaní zavinenia páchatel'a nestačí samo zistenie, že páchatel' vedel, že svojim konaním môže spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom, ale treba zisťovať všetky skutočnosti, z ktorých by bolo možné spoľahlivo vyvodiť, že bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom nespôsobí. Posúdeniu primeranosti jeho dôvodov

Pri skúmaní trestnej zodpovednosti z hľadiska príčinného vzťahu je korektívom zavinenie, ktoré musí pristúpiť k príčinnému vzťahu medzi konaním a následkom. Pokiaľ na pričítanie následku stačí nedbanlivosť, treba, aby páchatel' aspoň podľa okolností a svojich osobných pomerov mal a mohol príčinný vzťah predvídať.

Ak páchatel' koná v tzv., negatívnom skutkovom omyle, t.j. nie je si vedomý niektorej zo skutočností, ktoré sú zákonnými znakmi určitého trestného činu, je vylúčená zložka vedomia, a tým jej zodpovednosť na úmyselný trestný čin, alebo za trestný čin spáchaný z vedomej nedbanlivosti.

O zavinenie z nevedomej nedbanlivosti ide len vtedy, ak povinnosť a možnosť predvídať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom sú splnené súčasne. Nedostatok jednej z týchto zložiek znamená, že čin je nezavinený.

Podľa § 15 Tr. zák. trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel':

písm. a/ chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

písm. b/ vedel, že svojim konaním môže takéto porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Zavinenie je vybudované na dvoch zložkách a to **vedomostnej a vôľovej**, pričom podľa stupňa naplnenia vôľovej zložky rozlišujeme **úmysel priamy alebo nepriamy**. Vedomostná zložka je v oboch prípadoch rovnaká.

Pri priamom úmysle páchatel' chce spôsobiť porušenie alebo ohrozenie

chráneného záujmu. Chcenie sa chápe ako najvyšší prejav vôle.

Pri nepriamom úmysle páchatel' priamo nechcel spôsobom uvedenom v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, súčasne je však uzrozumený s tým, že takéto porušenie alebo ohrozenie nastane.

Preskúmaním spisového materiálu som zistila, že obvinená sa skutočne snažila o to, aby dieťa riadne navštevovalo školu, nezanedbávalo školskú dochádzku, dieťaťu dohovárala, snažila sa chodiť do školy, javila skutočný záujem o svojho syna. Na rodičovské združenia nechodila preto, lebo jej to syn neoznámil, teda sa nemala odkiaľ dozvedieť o danej skutočnosti. Je tiež evidentné, že jeho výchovu sama nezvláda, dokonca možno povedať, že má z neho obavu, pretože má nad ňou fyzickú prevahu. Sama tiež priznala, že si so synom nevie dať vôbec rady. Prejavila snahu a chodila z vlastnej iniciatívy na ÚPSVaR XXXXX požiadať ich o umiestnenie syna do diagnostického centra. Tieto skutočnosti vyplývajú aj zo správy ÚPSVaR XXXXX.

Taktiež chcem poukázať na výpoveď samotnej riaditeľky školy, ktorá výslovne uviedla, že XXXXX matka má viac detí, vodí ich zo školy pravidelne a zaujíma sa o svoje deti. XXXXX však nie je žiadnou autoritou, nedokáže ho zmotivovať, aj keď nemá úmysel mravne ho ohrozovať. Ráno ho zobudí, urobí mu desiatu a poprosí ho, aby šiel do školy, musí s XXXXX jednať opatrne, aby sa nerozčúlil, lebo býva agresívny, má nad matkou fyzickú prevahu, fyzicky sa na ňu zaháňa, keď sa mu niečo nepáči a matka sa ho bojí, má ho však rada a bola by rada, keby ju štát podporil a umiestnil XXXXX do 18 rokov do režimového zariadenia, pretože pokorne priznáva, že XXXXX už vychovávať sama nedokáže. Tiež má za to, že matka v danom prípade nezlyhala, ale sama si so synom nevie pomôcť.

Dávam do pozornosti osobu obvinenej, ktorá je osobou bezúhonnou, nikdy netrestanou, osobou, ktorá sa riadne stará aj o svoje ďalšie 4 deti.

Mám za to, že obvinená sa svojim konaním nedopustil ani trestného činu ohrozovania mravnej výchovy podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a taktiež sa nedopustil ani priestupku v zmysle § 37 ods. 1 zák. č. 596/2006 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

V zmysle § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

S poukazom na všetky tieto skutočnosti mám za to, že predmetný skutok obvineného nie je trestným činom a tento nie je ani priestupkom a preto som rozhodla tak, že som trestné stíhanie obvineného zastavila.

t

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Soňa Repáňová
prokurátorka